

დედა

„აქედით, თუ“ ქადაგებ
იღებენ, იური შინაო,
და სერე, ქართული, სწულითა
ხანაპლი კახინო!“

საქართველოს აღმაშენებელი კომიტეტის
ულვლთვიური საბავშვო ჟურნალი მკირეწლეგანთათვის
გამომცემი ოსლანთათა რელი

* * *

ბავშვებმა ბაღასში ზღარბი ნახეს.

— ვასიწ, აიუვანე!

— იხსეულიტება.

— მამ დასდე მიწასე ქუდი და ქუდში გადმოვავორებ.

ქუდი ჰატარა გამოდგა, ბავშვები წაფიდნენ, ზღარბი კი ვერ წაიუევანეს.

* * *

კატას სახურავზე ეძინა, თათები მოეკუმბა. მასთან ახლოს ჩიტე დასკუნდა.
„ნუ დაჯდები ახლოს, ჩიტუნავ, — კატები ეშმაკები არიან“.

მიჩუჩინის ვარდები

ქართული ენის ენციკლოპედია

რა ყვავილს არ ნახავდით ივანე ვლადიმერის-ძე მიჩუჩინის ბაღში; აქ ყვავილად წითელი შროშანა, თოვლივით თეთრი ნარგისი, ვარდისფერი და ცისფერი სუმბული, და კიდევ ბევრი ყვავილი.

ივანე ვლადიმერის-ძე ცდილობდა ისეთი ღირსი და მრავალფერი ვარდები გამოეყვანა, რომელთა მსგავსი არავის ენახა. მრავალი წლის შრომის შემდეგ მან ცისფერი და იისფერი ვარდებიც კი გამოიყვანა.

მთელ რუსეთს მოედო ხმა მიჩუჩინის არაჩვეულებრივი ვარდების შესახებ. მიჩუჩინის ვარდები საზღვარგარეთაც გახდა ცნობილი.

მიდიოდნენ მასთან ვარდების მოყვარულნი რუსეთიდან, მიდიოდნენ უცხოეთიდანაც.

უცხოელებს მიჩუჩინი ჩვეულებრივ უარით ისტუმრებდა, არ სურდა მიეყივნა მათთვის მშვენიერი ვარდების ერთი ნერგიც კი, ხოლო რუსებს სთავაზობდა წაეღოთ მოსაშენებლად.

დიდი რუსი მწერლის ლევ ტოლსტოის მეუღლემ გაიგო მიჩუჩინის შესანიშნავი ვარდების შესახებ.

ლევ ტოლსტოის ვარდები უყვარდა.

და აი, მეუღლემ გადაწყვიტა ესაძინებინა მისთვის. იგი გაემგზავრა მიჩუჩინთან და სთხოვა, მიეყიდა თავისი განსაკვირვებელი ვარდების რამდენიმე ბუჩქი.

მიჩუჩინი დიდად აფასებდა და პატივს სცემდა ლევ ტოლსტოის. გარდა ამისა, ისინი თითქმის მეზობლები იყვნენ: ლევ ტოლსტოის მამული „იასნაია პოლიანა“ არც ისე შორს იყო ქალაქ კოზლოვიდან, სადაც მიჩუჩინი ცხოვრობდა.

ივანე ვლადიმერის-ძემ ასე მიმართა სტუმარს:

— არც ერთ ბუჩქს არ მოგყიდით... მაგრამ თუ დიდ მწერალს ტოლსტოის ვასიამოვნებ ჩემი ვარდებით, შემიძლია ვაჩუქო ყველა, რომლებსაც კი აირჩევთ.

დიდხანს ეხვეწა ტოლსტოის მეუღლე ივანე ვლადიმერის-ძეს, რომ აეღო მისგან ფული, მაგრამ მან ცივი უარი უთხრა.

მიჩუჩინმა ყველაზე საუკეთესო ვარდები ამოარჩია, სათუთად შეფუთა და ეს ძვირფასი საჩუქარი გაუგზავნა ლევ ნიკოლოზის-ძე ტოლსტოის.

თარგმანი მ. ანდლუპკინსა

ნახატი ა. ვოხნიკოვილსა

ცნ

თინათინ კვიციანი

ნახატები ი. სანიშვილისა

ჩ ვ ე ნ ი ბ ა დ ი

ესეც საბავშვო ბაღია,
განა ცოტაა ასეთი!
ბავშვების გამხარებელი
ბაღი ნომერი ას ერთი.
პრიალებს ბაღის შენობა,
ეტყობა ხელი გამრჯელი.
შეღებილია კედლები,
შეღებილია ფანჯრები.

დაიწყო ახალ-ახალი
პაწაწინების მიღება.
ბავშვებზე ზრუნვა-აღერსით
აღმზრდელი როდი იღლება.
დაბრუნდნენ ჩვენი ბავშვები,
შინ გაჩერება არ უნდათ;
დაბრუნდა ცელქი თამარი,
შაეთვალა შოთაც დაბრუნდა.
დასწითლებიათ ლოყები,
გაშავებულან მზისაგან.
როგორ გაზრდილა მანანა!
როგორ გაზრდილა ცისანა!
ზოგს დედა, ზოგსაც ბებია
მოჰყვება ბაღის კარადღე.
პატარა ცუგრუმელები
მიაშურებენ კარადღებს.
ვახტანგი პალტოს ინახავს,
საწვიმარს იხდის ეთერი.
ყველას ხალათი აცვია
კობტა, ქათქათა, ერთფერი.
აქ ყველაფერი სუფთაა,
გარეთ გამოსვლა არ გინდა.
იქით—პატარა მაგიდა,
აქეთ—პატარა მაგიდა.
სოცხალ კუთხეში მტრედი ჰყავთ,
წელს მოიყვანა მახარემ.

გაიქცნა
გაიქცნა

გოგის უყვარს კურდღელი,
ზახას თევზები ახარებს.
აქ დედოფლებიც ბევრია,
ფერად კაბებში მორთული.
მელიას კული ამშვენებს,
სპილოს ლამაზი ხორთუმი.
მთელი მაგიდა უჭირავს
კუბიკებს ხისგან გამოთლილს,
რომელი ერთი მოვთვალო,
სათამაშოებს რა მოთვლის!
აგერ, ბავშვების აღმზრდელიც!
კეთილი, სახემზიანი.
მოსიყვარულე, გულდინჯი,
ფაქიზი, აღერსიანი.
არ დაეღვევა არასდროს,
საინტერესო ამბები.
ლექსი, ზღაპარი, მოთხრობა
საიდან იცის ამდენი!
დეიდა ნინო მანანას
აგონებს თავის ბებიას.
მასაც კეთილი სახე და
თოვლივით თეთრი თმები აქვს.

უკან მოჰყვება თემური,
თემურის გია მოჰყვება.
გალიმბული მოდიან,
სიარული აქვთ ლამაზი.
წინ ეგვებებათ ათასფრად
დამშვენებული დარბაზი.
უცებ, მწკრივიდან გამოდის
ხტუნვით ბავშვების ნაწილი,—
ფეხის ცერებზე შემდგარი,
ყურებთან თითებაწვდილი.
აი, ნამდვილი კურდღლები!
არც ერთი ძირს არ ეცემა.
უეცრად ხელებს გაშლიან,
გადიქცევიან მერცხლებად.
გაცხარებული ტაშის ხმა
დარბაზს აყრუებს მთლიანად.

* * *
წკრიალა ხმები რომ ისმის,
ზარის წკრიალი როლია!
ჩამწკრივებული ბავშვები
დარბაზისაკენ მოდიან;
წინ მოდის ფეხის ბაკუნით
ნოღარი წითელლოყება.

რა კარგად ცეკვავს გოგია,
რა კარგად ცეკვავს ლიანა!

ხის საწოლები პატარა
რიგზე აწყევია ლამაზად.
ჩასძინებია ავთანდილს,
ჩასძინებია ნანასა.

ტარიელს ძილი არ უყვარს,
მაგრამ ჩუმად წევს, არ ტირის.
ეს თმაქოჩორა გურამი
ძილის გულდა ნამდილი.
ცელქი ელისო საწოლში
დამსგავსებია მთვარესა.
ზურაბი ძილში იციანის,
და ახამხამებს თვალებსა.

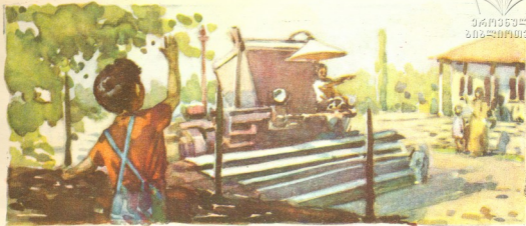

როგორ უხდებათ ცისფერი
ლამის პერანგი ახალი.
გამოძინებულ პატარებს
ეპატიეებათ სამხარი.

ხელებს იბანენ ბავშვები,
სამხარზე ისე მილიან;
პატარა პირსახოცები
იქვე კედელზე ჰკილია.
ზოგს ახატია ვარსკვლავი,
ზოგს თვითმფრინავი ფრთამაღი.
ელისოს ნიშნად სოკო აქვს,
ხე ნიშანია თამარის.
დახეთ, პატარა კულრაქებს
როგორი მაღა ჰქონიათ:
ზოგჯერ მალხაზი ჯიუტობს,
როდი მიირთმევს ქონიანს.
არაფერია, წუნიებს
ექიმი გაუსწორდება.
ზაზა კი ისე კარგად ჰამს,
გაგებარდება სწორედა.

რა სანიმუშო ბალია,
განა ცოტაა ასეთი!
ბავშვების გამხარებელი
ბალი ნომერი ას ერთი.

ბორის ჩხიძე

ნახატები რ. ხუშტიანიძის

ქარსაყვარელს მინდორში

მინდორში პური შემოვიდა. კოლმეურნეები მოემზადნენ მოსავლის ასაღებად. მოემზადა პატარა მიტოც, ქილის ქულს ქვემოდან ამოსაკრავი გაუკეთა.

მიტო კოლმეურნეობის ბრიგადირ რომანოვის ვაჟი არის. წელს მისში მესამე კლასში გადავიდა.

ერთხელ ვახშმობისას მამამ თქვა:

— ხვალ დილით, ქარსაყვარელს მინდორზე ვიწყებთ მოსავლის აღებას.

— მე რას გავაკეთებ?—ჰკითხა დედა.

— კალოზე იქნები, პურს აწონი.— მიუგო მამამ.

— მე, მამიკო?—ჰკითხა მიტომ.

— შენ დიდედასთან დარჩები. წყაროდან წყალი მოიტანიე, ბაღს ყური უგდე.—დაასწრო დედამ პასუხი მამას.

რას იზამდა მიტო, დედის სიტყვას სად წაუვიდოდა. შინაც კარგია, დავრჩები დიდედასთან, ვუყარაულებ ბაღს, წიგნებსაც ვიკითხავეო.—გაიფიქრა. მაგრამ ამ დროს რაღაც გუგუნეი გაისმა. გუგუნის ხმაზე მამაწამოღდა. დედას დაუბარა: შენ კოლმეურნეობის საბარგულზე დაჯექ და წამოდიო. შენ კი დიდედას არ

მოსცილდეო.—უთხრა მიტოს. თვითონ ცხენს მოახტა და ქიშკარი გაიარა. მერე დედაც წავიდა.

მიტო შარის პირად ჩავიდა. გუგუნეი თანდათან ახლოვდებოდა. ჩქარა მიტოს სახლს მანქანების დიდმა კოლონამ ჩაუარა. კოლონის თავში თვითმავალ კომბაინზე ძია შაქრო იჯდა.

— მიტოს გაუმარჯოს! — მიესალმა კომბაინიდან.

— გავიმარჯვოს.—მიუგო მიტომ.

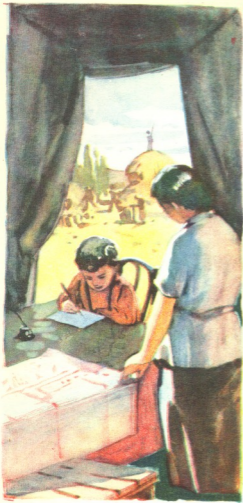
— მინდორში არ მოდიხარ?

— არა, დედ-მამამ შინ დამტოვა, დიდედას წყალი მოუტანეო!—შესჩვილა კომბაინერს ბიჭუნამ.

— თუ მოხვალ, კომბაინზე დაგვამ მინდორში.—დაუძახა შაქრომ. თან თვალი ჩაუკრა, თითქოს ანიშნა: ეცადე, წამოდი მინდორშიო.

მანქანების კოლონა სახლებს გასცილდა. მას მიჰყვა მთელი სოფელი. ვინ ავტომანქანებით მიდიოდა მინდორში, ვინ ცხენებით. მათი სიმღერა ვარსკვლავებს სწვდებოდა.

სოფელში ძაღლებიც კი აღარ ყეფდნენ. მურიები, ყურიშები, ასარები, ბასარები პატრონებს გაჰყოლოდნენ.

— მეც მინდა მინდორში! — უთხრა მიტომ დიდედს და აღრიალდა.

შეებრალა ბიჭუნა დიდედსა დაპირდა: გავაგზავნიო.

მიტოც დატრიალდა, დასტაცა ხელი სურებს და სახლში რაც კი ცარიელი ჭურჭელი ჰქონდათ, წყლით აავსო.

დილადრიან დიდედამ ბავშვი კოლმეურნეობის კანტორის ეზოში მიიყვანა. იქიდან ქარსაყვარელს მინდორში საბარგო მანქანები დადიოდნენ.

— შენს გახარებას, ეს ბავშვი თავის დედ-მამას მიჰგვარე! — შეეხვეწა შოფერს მონუსი. შოფერმა მიტო კაბინაში ჩაინვა: მოატრიალა საქე და მინდორისაკენ გასწია.

ქარსაყვარელა დიდი, თვალუწვდენი ტრამპლია. ზამთრობით ამ მინდორზე მძლავრი ქარები იცის მიწა კი ძალიან კარგია. იქ თესენ პურს, ქერს, შვრიას, ღარტაფებში — სიმინდს, ლობიოს და მუხუნოს. აქა-იქ ცარიელი ადგილებიც არის, სადაც საქონელს აძოვებენ.

მიტო მინდორის დასაწყისთან ჩამოხტა. ბექობის წვერზე შედგა და გახედ-გამოხედა ქარსაყვარელს. ყველაფერი ხელის გულივით მოჩანდა. ყანაში სამი თვითმავალი და ოთხი მისაბმელი კომბანი დათვალა. ნაწვერალს მოსდებოდნენ გოგო-ბიჭები, სიმღერითა და სიცილით ეძებდნენ თავთავეებს. მიტომ შორიდან იცნო შაქროს კომბანი. დაეშვა ბექობიდან და ნაწვერალით შაქროსთან მივიდა.

— გამარჯობა, ძია შაქრო!

— გაგიმარჯოს, ამოღი ზემოთ! — გამოეხმაურა კომბანიერი.

ბავშვი შეხტა მანქანაზე. თვითმავალი კომბანი სწრაფად დადიოდა, ოქროსფრად ჩაყვითლებულ პურს წმინდად მკიდა, ლეწდა, ანიავებდა, ბუნკერში შვინდის სიმსხო მარცვლებს ნიაღვარივით ყრიდა. ბუნკერთან წამდაუწუმ მიდიოდნენ მანქანები, ძარს ხორბლით ავისებდნენ, შემდეგ კი კალსაკენ მიაქანებდნენ.

კომბანთან კოლმეურნეობის თავმჯდომარე მივიდა, გაუღიმა მიტოს და ჰკითხა:

— რომელი კომბანი სჯობია?

— თვითმავალი! — მიუგო მიტომ, თვითმავალი უფრო სწრაფად მკის ვიდრე მისაბმელი კომბანი.

— ყოჩაღ! — მოუწონა პასუხი თავმჯდომარემ. ბავშვი მანქანაში ჩაისვა და

კალოზე წაიყვანა. კალოზე ხორბლის მთა იდგა. მანქანები ამ მთას უფრო და უფრო უმატებდნენ ხორბალს. მიტომ დედა დაინახა. ის სასწოროთან იდგა. ხორბლით სავსე ტომარებს პირს უკრავდა.

— შენ აქ რა გინდა?!—გაიოცა დედამ.

— დიდდამ გამომაგზავნა. — უთხრა მიტომ.

დედამ ბავშვი ფარდულში მიიყვანა, სადაც ღამენათვეი კოლმეურნეები ისვენებდნენ. მაგიდასთან მიტომ მასწავლებელი მარინე დაინახა, ის ფართო ქაღალდს დასჩერებოდა, ასოები მკაფიოდ გამოყავდა.

— მარინე მასწავლებლო, ეგ რა არის?—ჰკითხა მიტომ.

— საველე გაზეთია.— მიუგო მან და მოწაფე მაგიდაზე შესვა.

მიტომ საველე გაზეთის კითხვა დაიწყო; შეიტყო, რომ წელს საუკეთესო მოსავალი იყო, რომ ამ კარგ მოსავალს მამამისის ბრიგადის მუშაობას უმადლოდნენ. მეორე წერილში ერთ კომბაინერს კიცხავდნენ, მანქანას კარგად ვერ უვლისო.

— ჩემი მამა ახლა სად არის?— იკითხა მიტომ.

— იმ გორაკს გადაღმა, ტაფობს ხნავს.— მიუგო მასწავლებელმა.

— წაუღ მამასთან!

— იქიდან გაზეთისათვის ცნობა მომიტანე! — დააბარა მარინე მასწავლებელმა.

მიტომ ხელდახელ გადაირბინა ველის მიწისკენ. სერის გადაღმა სამი ტრაქტორი აბრუნებდა კლერტა ბაბუნაძის ძირებით შეკრულ ყამირს. მამა ხნულში დადიოდა. ხელში გაშლილი საზომი ეჭირა. ამოწმებდა ნახნავეის სიღრმეს.

— ვერ გასძევი ვანა შინ?!—უთხრა მამამ.—ახლა მიწისკენ უფროსად რა სჯობია!

ფარდულში ეახშობისას დაბრუნდნენ. მიტომ მასწავლებელს ტრაქტორისტების მიერ გამოტანებული ცნობები გადასცა.

მასწავლებელმა გადაიკითხა, იქვე გადაწერა და საველე გაზეთში მოათავსა, სათაურად დააწერა: „მოსავლის აღება და საშემოდგომო ხვნა ჩვენმა კოლმეურნეობამ ერთად დაიწყო!“

შემდეგ მიტოს გაუწოდა ქაღალდი და ფანქარი.

— რა დავწერო, მასწავლებლო?

— რაც ნახე!—იყო პასუხი.

მიტომ დაიწყო წერა:

„მამაჩემი ხვნას შესდგომია, სამი ტრაქტორი აბრუნებს ყამირს. მერე კი ნაწვერალში გადავლენ“... და ბოლოში თვითმავალი კომბაინიც მიახატა.

მარინე მასწავლებელმა ეს წერილიც ჩააკრა საველე გაზეთში.

ნასიამოვნება და მიწისკენ სიარულით მოღლილმა მიტომ იმ ღამეს დედისა და მასწავლებლის შუაში ჩაიძინა. ძილით, ალიონზე კი ისევ ზეზე იყო.

კალე გობინიძე

ნორჩი მხატვარი

ზღვა დახატა ფერადებით,
წყალს მზის შუქი დაათინა;
თეთრი გემი თეთრ აფრებით
ლურჯ ტალღებში გააფრინა,

გმირს მიანდო საქის მართვა,
სურს თავისი გაიტანოს,
ნორჩი ხელი მორჩა ზეტვას...
— წინ, საბჭოთა კაპიტანო!

მთარ ჟილაქე

ნახატი მ. შოხნიძისა

როგორ გააგარა ნანამ ზაფხული

მიღის ნანა, უნდა ნახოს მთები, ზღვები, სოფლები!.. მშობლები რომ გაახარა, ახარებენ მშობლებიც. მოეხმარა ნანა დედას, სახლი დააკრიალა: აღარ დარჩა არაფერზე საფიქრელი მცირედლიც. ბილეთიც კი ნაყიდა, მაგრამ მთელი კი არა, — პატარაა ნანა, ყოფნის ნახევარი ბილეთიც.

* * *

მეზობელმა გოგონებმა წაიყვანეს ნანა ტყეში. ჯერ სერები გაღიარეს, მერე ბილიკს ჩაყვნიენ ხევეში. — ეს რა ხეა? ან ეს, ან ის? — კითხულობდა ნანა მუღამ. — ეს მუხაა, ეს წიფელი, ნუთუ ამას კითხვა უნდა?! უცებ ნანამ დაიძახა: — პაწაწინა პარაშუტი! — ეგ სოკოა, ჩემო ნანა. — მართლა? — მართლა, ოღონდ ცუდი. ყველა სოკო კი არ ვარგა, რაც კი ტყეში გამოჩნდება.

შენ უჩვენოდ ხელს ნუ ახლებ, ჯერ ისწავლე გამორჩევა. ზოგი რამე იცის ნანამ; იცნო შვინდი, იცნო წაბლი... მაგრამ ცოტა რას ეყოფა, რამდენია შესასწავლი!

* * *

სოფლის ზემოთ, სოფლის ქვემოთ, სულ შრიალა ბაღებია, ბაღებს გაღმა ყანა დედაეს და ყანაში თავთავები ნანაზედაც მაღლებია. — ამას ჰქვია კომბაინი! — ეუბნება ნანას პაპა. მოგუგუნებს კომბაინი, დევის პირით ხორბალს ყლაპავს.

უკვე სკოლაში დაბრუნდნენ ბავშვები გაბადრულები, საყვარელ წიგნებს ფურცლავენ მერხებზე განაბულები. აი, ტიტინებს ნანიკო, როგორი იყო ზაფხული, ჩიტჩივით ჩიტიკტიკა ვაგონილი და ნახული მერე მეგობრებს შეჭმიცა სახეზე ღმიღმოფენილთ; — ახლაც ხუთებზე ვისწავლი, რომ ისევ ვნახო სოფელი.

ნინო ჩხლაძე

ნახატები შ. როინიძევილისა

ახალი ჩანთა

— დამიდგეს თვალები, ეს რა მოსვლია ჩვენს კომბოსტოებს!—დაიძახა დილაადრიან ბოსტანში შესულმა თელემ და კვლებს მიუჯდა.

— გოგო, ნინო, ირინე, მოდი თუ შეილო!—გასძახა მან ეზოში ბურთის თამაშში გართულ გოგონებს.

დიდდას დაძახილზე ნინომ ბურთის ხელი გაუშვა, ის იყო ბოსტანისკენ უნდა წასულიყო, რომ უფროსმა დამ მკლავში ხელი სტაცა და თავისაკენ მოაბრუნა:

— ნეტავი შენ, ვითომ არ იცი, რად გეძახის?!

-- არ ვიცი.—გაიკვირვა ნინომ.

— შარშან არ იყო, მიგვაყენა სარველა ბალახზე და იქამდე გვასუფთავებინა ბოსტანი, სანამ მოთმინება არ გამოგველია!—უთხრა ირინემ და ბურთი რამდენჯერმე შეათამაშა ჰაერში.

ნინო ჩაფიქრდა. უცებ წარმოიდგინა კომბოსტოს თავებთან მუხლებზე ჩაქცილი დიდდა. იგი ქარებით არის ავად,

განა შეიძლება დილაადრიან ნამიან ბალახზე მისი მუხლებზე დგომა?!

— არა, ირინე, მე წავალ, დიდდა ცოლა, დავეხმარები!

— წადი. — უკმაყოფილოდ უბასუხა ირინემ.

— ხედავ, შეილო, რა მოსვლიათ ნათესებს, როგორ მახარებდნენ, რომ ხუჭუჭა თავები დაიხვიეს. ახლა, შეხედე, როგორ დასევია მატლები!—ნაღვლიანად უთხრა დიდდამ.

პატარა ნინო დააქკერდა კომბოსტოს ფოთლებს, რომელიც ტყვიასავით დაეცხრილათ მუქთახორებს.

— საძაგლები, საიდან გაჩნდნენ ასე უცებ, როგორ ჩქარა გამრავლებულან?—წაიბუტბუტა ბავშვმა, დასწვდა კომბოსტოს თავზე დაუპატიჟებელ სტუმრებს, საითათოდ ძირს გადმოყარა და დახოცა.

— ნუ გეშინია, დიდდა, მართალია ბევრია, მაგრამ ისე გავასუფთავებ, ერთსაც არ დაეტოვებ!—გამაზნევა მან დიდდა.

— ირინე სადღაა, რატომ არ გვეხმარება, შვილო? — იკითხა მოხუცმა.

— მეშინია მამა ღორმუცელების და რა ვქნა! — გაისმა ბოსტნის ღობესთან ირინეს ხმა.

მოხუცმა გაკვირვებით ახედა უფროს შვილიშვილს და თითი დაუქნია.

— სტყუი, ის არა სჯობია თქვა, რომ ზარმაცი ხარ?!
ეროვნული
მეცნიერებათა
აკადემია

— მეშინია მამა, აბა, შარშან რომ გვეხმარე სარეველო ბალახების ამოცლაზე? — იმართლა თავი ირინემ.

შუაღღემ ისე მოატანა, არც კი შემჩნევიათ ბოსტანში მომუშავე დიდებს და შვილიშვილს. ნინოს თუმცა მუშაობით ბეჭები სტიკოდა, მაგრამ ზედაც არ უყურებდა შემოჩენილ ირინეს, რომელიც სათამაშოდ ეწეოდა დაიკოს.

შემოდგომაზე სოფელში საკოლმეურნეო ბაზრობა დაიწყო. დიდება დიდიდანვე შეუდგა მზადებას. აბრეშუმის შალი წამოიხსნა და აივნიდან გასძახა უმცროს შვილიშვილი.

ნინომ მიიღბინა დიდებასთან.

— ბაზარში უნდა წაგიყვანო, აბა, საჩქაროდ გადაიცივი კაბა.

აღტაცებული ნინო ოთახში სწრაფად შეტრიალდა.

— სად მიღიხარ?! — საწოლიდან ჰკითხა ახალგაზღვიძებულმა ირინემ.

— დიდებას ბაზარში მივყევარ!

ირინეს ეწყინა, დიდებას რატომ მეც არ მივყევარ ბაზარშიო. გაჯავრებული მეორე გვერდზე გადაბრუნდა და საბანში ჩაჰყო თავი.

კვირა დღეს საკოლმეურნეო ბაზარი გაჭედილი იყო ხალხით. ათასგვარი ღამაზი საგნები თვალს უჭრებდნენ ბავშვს. დიდება ერთ ფარდულთან შეჩერდა და ნინოს მიუბრუნდა:

— ნინო, რას აირჩევ აქედან?

პატარა გოგონა გაწითლდა და თვალები სიყვარულით შეანათა ბებოს:

— აი, როცა დედა კოლმეურნეობაში გასამრჯელოს მიიღებს, მე ვიცი რასაც ვიყიდი.

— მაინც რას?! — შეეკითხა დიდება.

— აი, ამას. — დარცხვენით თქვა ნინომ და პატარა თითი წითელი ტყავის ჩანთას დაადო.

მოეწონა დიდდას ბავშვის არჩევანი.
ნინო უკვე სკოლისათვის ემზადებოა. —
გაიფიქრა და მხიარულად უთხრა:

— შენია, გამოართვი ძიას!

გახარებულმა ნინომ მორცხვად ჩამო-
ართვა ძიას ჩანთა, იღლის ქვეშ ამოიღო
და სახეანთებული დიდდას უკან გაჰყვა.
ნინო მერცხალივით შეეცქრიალდა
ეზოში.

— დიდდამ ჩანთა მიყიდა! — მიახარა
დიდას.

— ჩანთა?! — გაკვირვებით იკითხა
ირინემ.

— ჰო, ჩანთა, ახალი ჩანთა!

— მერე მე? უნებურად წამოსცდა
ირინეს, მაგრამ უცებ მოაგონდა დიდდას
დას ბოსტანი, პირზე მომდგარი საყვე-
დურის თქმა ვერ გაბედა და თვალები
ცრემლით ავესო.

გული აუწუყდა ნინოს. სიყვარულით
გადახედა უფროს დაიკოს და თავისი
ახალი ჩანთა ხელში მიაჩეჩა.

— აჰა, შენი იყოს შენი, ოღონდ არ
იტორო. — უყვავებდა შერცხვენილ დაი-
კოს და ლოყახზე ჩამომდინარ ცრემლებს
თავისი ცხვირსახოცით უმშრალებდა.

პააკაშვილი

ალექსანდრე ზემაშვილი

ატმის ხე

ეზოში დავრგე ატმის ხე
ჯერ კიდევ ნორჩი, პატარა,
როცა ფოთოლი მოისხა,
შტონი სიმწვანით დაფარა.
წელს გამოიღო პირველად
ყვავილი ვარდის ფერისა.
იხარა გასაკვირველად,
მისი ნაყოფიც მელირსა.
ხილის შეხედვით ტუტებოლი,
ვამბობდი: ჩემი ხილია!
ტუბილი იქნება გემოთი,
რადგან ნაშრომი ტუბილია.
მიყვარს ნარგავი ალალი,
უყელი ბავშვური ხალისით;
მგონი, არა ჰყავს ბადალი,
როცა შრიალის ხმა ისმის.
ატმის ხე მოვლით იზრდება,
ფესვი უხდება მაგარი.
ხარობს და ქვეყნად მკვიდრდება
კეთილი ნაამაგარი.

რა კარგია

რა კარგია ეს სოფელი,
ეს წარმტაცი მწვანე მოლი,
თმებს გვიწყნავს გრილი სიო
მთიდან ნახად მონაქროლი.
ტოროლებს, ბულბულების
ხმა ჩაგვესმის ყურში ტუბილად...
რა კარგია, რა კარგია,
რა კარგია სოფლის დილა!
აქ, ნაძენარში, ჩვენს ბანაკთან
პაწაწინა ჩადის ღელე,
სადილის წინ, საუზმის წინ
ამ ღელეში ვიბანთ ხელებს.
შევეჩვიეთ, დავმეგობრდით
ბიჭუნები, გოგონები,
ერთად ვცეკვავთ, თავსაც ვერთობთ.
ბევრი ამბის მოგონებით.
რა კარგია, რა კარგია
მშვიდზე მშვიდი სოფლის ღამე.
თავს დავცეკვრის ზეცის თალი
ლურჯად, ლურჯად მოკამკამე.

ინერ ნაპიშიძე

ნახატი ზ. ლეჟავასი

ჩივების მგერი

— იცი, ბებო, — დაიწყო გოგომ, — ჩვენ არასოდეს არ ვკლავთ ჩიტებს, გვეცოდებიან: ლამაზები და კარგები, სარგებლობაც მოაქვთ. მაგრამ ჩვენს ეზოში, ერთი ბიჭია, პიონერი კი არის, ჩვენს სკოლაშიაც სწავლობს, ნიკო ჰქვია სახელად. ისეთი ეშმაკი და ცუდი ბიჭი იყო, ბებო რომ... ერთი შურდული ჰქონდა, მუდამ უბით ატარებდა; დაინახავდა თუ არა, რომ ბელურები გადმოხტნენ ხიდან და ეზოში ნამცეცებს ეძებენ საკმელად, მაშინვე დაუმიზნებდა შურდულს და მოკლავდა...

მერე მეორეს ესროლა, მერე მესამეს, — განაგრძო გუმბერმა, — ბევრი ვუშაღეთ, არ დაიშალა. გაზაფხულზე ჩვენს ეზოში

მერცხლები და შოშიები მოფრინდნენ. ნიკომ მერცხლებსაც ესროლა შურდული, ვერ მოახვედრა, მაგრამ მერცხლებს ბუდე აღარ გაიკეთა ჩვენს სახლში. შოშიები კი ორივე დახოცა.

— ჩვენ ვუთხარით: — დაანებე თავი, ნიკო, ჩიტების ჟღერას, თორემ ინანებ. არ დაიჯერა. ერთხელ დაიჭირა მშვენიერი თეთრი მტრელი, მიაბა სარზე კანაფით და დაუმიზნა შურდული, მაგრამ გოგომ და მე წავართვით შურდული... კი არ ვცემეთ, ბებო... ავიღეთ და დავხატეთ დიდ ქაღალდზე ფერადი საღებავებით დევივით რქიანი, ბრწყინებანი, დიდცხვირა და ბანჯგვლიანი როგორ მისდევს ჩიტებს შურდულით, და მანანას, რომელმაც კარგი წერა იცის, მოვწერინეთ ნახატის ქვეშ დიდი ასოებით. „აქ ცხოვრობს ჩიტების მტერი ნიკო — ბაყბაყდევი. საწყალო ჩიტებო, უშველეთ თავს!“ და თავზარდაცემული ჩიტები მიფრინავდნენ ჰაერში. ნახატი მივაკართ კედელზე. ჩვენს ეზოში ბევრი ხალხი ცხოვრობს, ბევრიც შემოდის და გადის, ყველა კითხულობდა და ამბობდა:

— რა საძაგელი ყოფილა ეს ნიკო — ჩიტების მტერი — ბაყბაყდევი; ერთი გვაჩვენეთ, რომელია, სად ცხოვრობს?! — მაგრამ ნიკო აბა რას გამოჩნდებოდა! იჯდა ოთახში და იმალებოდა.

ბოლოს შეგვეჩვენა, ოღონდ ნახატი ჩამოხსენით და პირობას გაძღვეთ აღარ მოვკლავ ჩიტებსო. ჩვენ ნახატი ჩამოხსენით და მართლაც მას შემდეგ გამოსწორდა ნიკო. ახლა აღარ კლავს ჩიტებს, პირიქით ყოველდღე ნამცეცებს უყრის და როდესაც კენკავენ, უხარია. პირველად ეშინოდა, კიდევ დამხატვენო და ამიტომ აკეთებდა ასე, ახლა კი ნამდვილად შეუყვარდა ჩიტები.

— ყოჩაღ, რომ ამგვარად გადააჩვიეთ ნიკო ცულ სატყელს. ძალიან კარვად მოქცეულხართ. — უთხრა ბებომ და ორივეს მოეფერა.

თინა

ორღობეში ბზუილით მოდის პატარა თინა. რა ქნას გოგონამ? საბავშვო ბაღში პირველ დღეს უდღელოთ ვერ გასძლო და აი, მოდის. მხოლოდ სამი საათი დაჰყო საბავშვო ბაღში და ამ ხნის განმავლობაში ბევრი ითამაშა, იცეკვა კიდევ, სადილობისას დედა რომ ვერ დაინახა,—ეგონა სადღაც შორს იყო გადაკარგული და მის ნახვას ვეღარ ეღიბებოდა. გული ბოღმით აფესო, ითმინა, ითმინა და ისე გამოიპარა, არავის დაუნახავს. თინამ გზა კარგად იცოდა. თავიანთ უბნის ორღობეს რომ დაედგა, ბოღმას ახლა შიშიც დაერთო, დედა გამოიჯავრდებო; თან გული სწყდებოდა, რომ ახალი მეგობრები მიატოვა, რომლებიც აღმზრდელთან მხიარულობდნენ, და ატირდა გოგონა. ეჰ, ნეტავ მისმა დედიკომ იცოდეს, თინას როგორ უყვარს იგი! მაშინ სულაც არ გაუჯავრდებოდა.

აგერ, მათ მეზობელ მათიკოს მოჰქრა თვალი. მათიკოს მდინარეში დიდი კოჩა ჩაეყო და როცა წყალმა კოჩის ვიწრო ყელში ბუტბუტით ჩაირაკრაკა, მტირალი გოგონა მათიკოს მაშინ მიუახლოვდა.

— იმ, დამიხედეთ მოსწავლეს! დედაშენმა ისეთი კოჩაა კაბა შეგიკერა, საბავშვო ბაღიდან მოვა და გავახარებო, შენ კი უხეირო კრახანასავით ბზუი?!
ამის გაგონებაზე თინა გაიტვრინა, ნამტირალევი თვალეები ფართოდ გაახილა, თითქოს გაუკვირდა, მერე უცებ გაიღიმა და სახლისაკენ გაიქცა. სახლის კარი ღია იყო, მაგრამ დედა არა ჩანდა.

ვაიმე, დედას როგორ დავენახვო!— ფიქრობს ეზოს კარს უკან ატუხული

გოგონა და არ იცის, როდემდის იდგეს აქ აყუდებული.

უცებ საბძლიდან სამი დღის ხბოს მისუსტებული ბლავილი მოესმა და ახლა კი გამოსავალი ჰპოვა გოგონამ. ჯერ დარაბის ქუჭრუტანიდან შეიკვრიტა, დედა ხომ არსადა ჩანსო, მერე უცებ გაღებულ კარებში შევარდა და საბძლისაკენ გაქანდა; გრძელწამწამებთან ხბომ დიდი, ლამაზი თვალეებით ისე საწყლად შეხედა ბავშვს, რომ თინა კისერზე მოეხვია.

— ჩემო ლამაზო ფუჩინა; შენც დედიკოს ნახვა მოგინდა?— ტკბილად მიუღიერსა გოგონამ,— მოვა, გენაცვალე, მოვა მაღე. ის ახლა მინდორში ბევრ ბა-

ლახს მოსძოვს და რძესაც ბევრს მოგიტანს.

ამ დროს გარედან ძროხის ბლავილი მოისმა. ხბომ იცნო დედის ხმა, ბარბაციით ფეხზე ძლივს წამოდგა და ძროხას მიეგება. ძროხას ფეხდაფეხ თინას დედა შემოჰყავა.

— აი, შე მოუსვენარო, ეს რა ამბავია, საძოვარზე ვეღარ გასძელ, შე...— ძროხის დატუქსაც ვეღარ დაამთავრა თინას დედამ, უცებ ცალი ხელი გაოცებით ტუჩებზე ჩამოიფარა.— უი, დამიდგეს თვალები; გოგო, შენ აქ რა გინდა, — წამოიძახა გაკვირვებით მან, — გოგო, ვამაგებინე ვინ მოგიყვანა სახლში, შე დაუდგარო, შენა! აი, ახლა კი ამიშენდა ოჯახი: ძროხა მძინდვრიდან გამოიქცა, შეილი საბავშვო ბალიდან გამოიპარა და სდიე ახლა ამათ.— მერე ისევ თინას მიუბრუნდა, — გოგო, ვინ იცის, გამოიპარე და ხომ თავი მომჭერი, შე საძაგელო შენა.

— შენთან მინდოდა, დედიკო, შენთან.— გულამომჯდარი ტიროდა თინა და თან დედას მაგრად ეკვროდა. დედამ საბავშვო ბალის გამგეს აცნობა, თინა სახლშია და ნურაფრისა შეგეშინდებათო, თინა კი იმით დასაჯა, რომ დაძინებამდე ერთხელაც არ მიუაღერსა.

დაწოლის დროს დედამ, უჯრიდან ჭრელი, ღამაში კაბა ამოიღო ბავშვს უჩვენა და უთხრა:— აი, შეილო, ხვალისთვის, ნახე, რა კარგი კაბა შეგიკრე, მაგრამ თუ საბავშვო ბალიდან კიდევ გამოიპარე, ამ კაბას სხვას ვაჩუქებ, შენს ხბოსაც სხვას ვაფუგზავნი.

თინა დედას გულში მაგრად ჩაეკრა და პირობა მისცა, რომ არასოდეს აღარ გამოიპარებოდა.

მეორე დღით, როცა ჭრელი კაბით მორთული და ვახარებული თინა გარეთ

გამოვიდა, თავისი ხბო გაახსენდა, მირობინა, შეილო საბძლის კარები და ხედავს: ხბო ისეთი მორთული და ისეთი ღამაში დახვდა, რომ გოგონამ სიხარულით შესჰყვილა: უი, შენ კი გენაცვალე, შენმა დედამ ასე იმიტომ მოგართო, მინდორში რომ წავალ, არ იტიროსო? გართაც არ გამოვიდეს, ჩვენმა სულელმა ბაბრია მარ შეჰყვეფოს და არ შეაშინოსო?

მართლაც ხბო, ვერცხლისფერი ბრკევილა ხაზებით ისე კობტად იყო მოხატული, რომ ცოტა ხნის შემდეგ საბავშვო ბალისკენ გამგზავრებული გოგონა დედას გაოცებით შეეკითხა:

— მითხარი, დედიკო, ის ბრკევილა ზოლები ხბოს თავზე, და ზურგზე ვინ დაუქერა?!

— ვინა, და, აღმათ უსახლკარო ლოკოკინამ.

— მერე, ნემსი და ძაფი ლოკოკინას სადა აქვს?!— გაიკვირვა ბავშვმა.

— არა, ნემსი და ძაფი კი არა აქვს; მაგ ჯიშის ლოკოკინები სადაც გაივლიან, ყველგან ასეთ კვალსა სტოვენენ.

— დედილო, იმ ლოკოკინებს „უსახლკაროს“ რად ეძახიან?!

— რადა, შეილო, და სხვა ლოკოკინებს ზურგზე თავის სახლები წამოუყიდიათ, ეგ ლოკოკინები კი ამგვარ სახლებს მოკლებულნი არიან და ხაფსა და ფოთლებქვეშ ბინადობენ...

მაგრამ, აგერ, მოვედით კიდევ და, აბა შენ იცი, როგორც ჰკვიანად მოიქცევი.— დაამთავრა საუბარი დედამ და საბავშვო ბალის კარი შეაღო.

თინა დაემშვიდობა დედას; დაავიწყდა ბოლო, ლოკოკინაც და სიხარულით მოჰკურცხლა ტოლებსაკენ.

მკანე ლაპინია

მფრინავები

შეხე, თვითმფრინავები
 ღრუბლებს ასცილებიან..
 წყვილი შუქურვარსკვლავი
 ფრთებზე გაბრწყინებიათ, —
 ჩვენი შევარდნებია,
 ჩვენი არწივებია!

ასე მიტომ შევხარით
 ჩვენს საბჭოთა არწივებს,
 ზეცა მზრებით გაჰკვეთეს,
 მომხედურს ცეცხლი აწვიმეს,
 მშობელ კრემლის ლაქვარდი
 უფრო მაღლა ასწიეს.

შენ სალაში, საშობლოს
 მწვე და ზეცავ ნათლო!
 სალუტების გრიალო,
 სალუტების, ფანტელო!
 სხვას ვის ჰყავდა ჩკალოვი!
 სხვას ვის ჰყავდა გასტელო!

გაუმარჯოს ქვეყანას,
 სად მშვიდობა სწყურიათ,
 სადაც ხარაჩოები
 ცამდე აღმართულია,
 პოკრი შკინის რაზმები
 სადაც საზღვრებს უვლიან,
 სადაც კაფზე მაგარი
 კოყედლების გულია.

შეხე, თვითმფრინავები
 ღრუბლებს ასცილებიან!
 წყვილი შუქურვარსკვლავი
 ფრთებზე გაბრწყინებიათ, —
 ჩვენი შევარდნებია,
 ჩვენი არწივებია!

ნახატი მ. მ. ჩიჩინაშვილისა

კობე მესხი

ნახატი ზ. ლაქავესი

ს ა ნ ა ძ ე ჲ

ამერიკელი მუშა რობერტ სმიტი სა-
მუშაოდან მოხსნეს. იგი დაღვრემილი
მივიდა სახლში, მძიმედ დაეშვა სკამზე
და ხმას არ იღებდა, სადილიც კი არა
კაბა. მისი ცოლი მიხვდა, რას ნიშნავდა
ყოველივე ეს და ჩუმად აქეითინდა.
თორმეტი წლის ერნსტი ხან მამას უყუ-
რებდა, ხან დედას, მას თამაში უნდოდა,
მაგრამ საამისო ღრო ახლა არ იყო.
მამასთან მივიდა, პატარა სკამზე დაჯდა
და თვალბეში დაუწყაო ცქერა.

— რადა ხარ ასე მოწყენილი, რატომ
არ გველაპარაკები მე და დედას? — ჰკით-
ხა ბიჭუნამ.

მამას მწარედ გაეღიმა და შვილს
უთხრა:

— სასიხარულოა აბა, რა მაქვს, შეი-
ლო, სამუშაოდან დამითხოვეს, პურის
ფული აღარ გვექნება.

ერნსტი ფრთხილად შეეხო მამის ხელს
და ამით თითქოს დააიმედა:

ნუ გეშინია, მე უკვე დიდი ვარ, მეც
შემძლია ფულის შოვნაო.

ერნსტს გაუძნელდა დაღუმებულ
სახლში ჯდომა და გარეთ გამოვიდა. რა
ქნას, საით წავიდეს, რა გააკეთოს, რომ
დედ-მამას მცირე სიხარული აჩუქოს!
ერნსტი ბალისაკენ გაეშურა. იქ, მაგი-
დებთან დიდი სივიწროვე და ჩოჩქოლი
იყო. ისმოდა სასმელებით გაბრუებული
ადამიანების ღრინაცელო.

ერთ ფარდულთან ერნსტმა დაინახა
ამერიკელი ოფიცრები. ისინი განუწყვეტ-
ლივ ხარხარებდნენ, მაღალი ქიჩებიდან
წვრილი მილებით წრუპავდნენ მაგარ სას-
მელებს და ხელჯოხებს იტყაპუნებდნენ
ჩექმებზე. ერნსტი მათკენ წავიდა და ხეს
ამოეფარა, უნდოდა გაეგო, რა იყო ამ

ოფიცრების გაუთავებელი სიცილის მიზეზი.

ერთი პოლკოვნიკი ლაპარაკობდა უცნაური სანაძლეოს შესახებ; გასულ კვირას ის თურმე ას დოლარად დანადლევებია ერთ უმუშევარს, რომელიც მზად იყო ნიავარის წყალვარდნილს გადაჰყოლოდა კასრში ჩამჯდარა.

— არა, შემდეგ მე აღარ დავეთანხმე, — განაგრძობდა პოლკოვნიკი, — ეშმაკობას სწადიან, ერთიც ვნახოთ და გადარჩენილიყო, ასი დოლარი კარგი ფულია, რად უნდა დამეკარგა?!

— მერე, მერე? *

— მერე ის, რომ სანაძლეო შევუცვალე.

— რა შესთავაზე? — ჰკითხეს სიცილით.

— თქვენ წარმოიდგინეთ, შევაშინე რკინიგზის ხაზზე გავიყვანე და ვუთხარი: დანეშნოთ დრო, დაწეკი ლიანდაგზე და მაშინ ადექი, როცა მატარებლის ამ ადგილზე გავლას სამი წაზი დააკლდება-მეთქი.

— ვერ გაბედა იმ ბრყევმა? — ჰკითხა ერთმა მათგანმა.

— შეშინდა, მკვდრისფერი დაედო, თუმცა ძლიერ უნდოდა ასი დოლარი ჩეჯობა! — ჩაიცინა პოლკოვნიკმა.

პატარა ერნსტი, რომელიც სულგანაბული უსმენდა ამ ამბავს, მაგიდასთან მიიჭრა.

— მე, მე თანახმა ვარ მაგ სანაძლეოზე! — დაიძახა ერნსტმა და თამამად შეხედა ოფიცრს. მაგიდასთან მსხდომნი გაოცდნენ, საიდან გაჩნდა ეს ლაწირაკი, მიწიდან ამოძვრა, თუ ციდან ჩამოვარდაო. კვლავ გაისმა სიცილი, ხარხარებდა ყველა, გარდა პოლკოვნიკისა. იგი ელდანაკრავივით იღგა ერთ ადგილას.

— მგონია, ახლა კი ამ ცუროდენა ბიჭმა შეგაშინა, ხა, ხა, ხა! — არ წყდებოდა ღრიანცელი.

პოლკოვნიკმა შეხედა ბიჭუნას და შემდეგ ისევ თავის მეგობრებს მიუბრუნდა: — სრულიდაც არა. ბატონებო, მზად ვარ მივიღო სანაძლეო! — ზიზიზიანად

მთვრალი ამერიკელი ოფიცრების ჯგუფი და თორმეტი წლის ბიჭუნა ელექტრომატარებლის ლიანდაგზე გავიდნენ. ერთ მოსახვევთან შედგნენ. მოისმა მორიგი მატარებლის საყვირის ხმა. ერნსტი გაბედულად დაწვა ლიანდაგზე.

— ეს ისეთი ბიჭი ჩანს, რომ სანაძლეოს მოგიგებს, არ გენახება ასი დოლარი? — სიცილით ეუბნებოდნენ პოლკოვნიკს.

— არაფერია, კორეიდან ჩამოტანილი ფული ჩემს შვილიშვილებსაც კი ეყოფათ! — ამაყად გაიძახოდა პოლკოვნიკი, თუმცა მის ხმაში აშკარად გამოკრთოდა შიში და ეჭვი.

გამოჩნდა მატარებელი, ბორბლების გუგუნის ხმამ გადაურბინა გარემოს. ერნსტი უშიშრად წევს ლიანდაგზე და ცალი თვალით შეჰყურებს უცნობ კაცს, რომელმაც უნდა დაიქნის ხელი ანიშნოს რომ მას შეუძლია ადგეს... სულ უფრო ახლოვდება მაუარებელი. უფრო ძლიერდება ლიანდაგის ზრიალი, თანდათან დიდდება მატარებელი... აი, სულ უფრო მცირდება მანძილი მატარებელსა და ლიანდაგზე დაწოლილ ერნსტს შორის, მაგრამ ჯერ ხომ ხელი არ დაუქნევიათ; ადგომა არ შეიძლება... ახლა კი ხედაეს, აწეული ხელი ეშვება, უნდა წამოხტეს...

სწორედ ამ დროს მატარებელმა ჩაიქროლა, ბორბლებში გაივლია ერნსტის ქოჩორა თავმა, წითელმა ხალათმა და ამით დამთავრდა...

ოფიცრთა ჯგუფმა უხმოვანობაში ბირი ბალისაყენ.

ილიჩის ნათურები

გახედუე: კზისხირ ბოძებზე,
როგორც ზატანა სურები—
რწარე შექოსხდნენ დიმილით
ილიჩის ელნათურება.

გახედუე სახლებს, კზოებს
დიდი შობავლის ფიქრებით.
დაუეე ნათელში, იკითხუ
ახალ-ახალი წიგნები.

ნახატი გ. ჩირინაშვილისა

ესის შატერობ. გუდუნის ალ. ვაგოლაშვილს
შანი 2 მან-
რედაქტორი იოსებ ნონეშვილი. სარედაქციო კოლეგია: გრ. აბაშიძე, ეკ. ზურჯანიძე, ი. გრიშაშვილი,
თ. თუმანიშვილი, მავალა მრეფლიშვილი (რედაქტორის მოადგილე), რ. მარგანი, ი. სიხარულიძე, ნ. უნაეტოშვილი,
შ. ცხადაძე

1 1 1 1 ა— ежемесечный детский журнал ЦК ВРСМ ГРГЭИ № 9, Сентябрь, 1958 г. Тбилиси, Ленина 14.
საბჭოთაო. რედაქციის მისამართი, თბილისი, ლენინის 14. 3 სართ. ტელ. 3-87-38
გაბეჭ. შეჯ. № 251 სტამბის შეჯ. 76 929/1925. ტირაჟი 15.000 ეკ 10072